

VAS-ÉS FEMMUNKÁS

FOAIA OFICIALĂ A UNIUNII BRESLELOR DE MUNCITORI METALURGIȘTI ȘI ELECTRICIENI DIN ROMANIA
A ROMÂNIAI VAS- ÉS VILLAMOSSÁGI MUNKÁSOK SZAKMAI SZERVEZETEI SZÖVETSÉGÉNEK HIVATALOS KÖZLÖNYE

TELEFON: 4-50-13

Apare la 1 ale fiecărei luni // Megjelenik minden hó elsején
Redactor responsabil: RUSU SIMION

Redacția și Administrația:
BUCUREȘTI VI, STRADA CAZĂRMEI No. 1

Szövetségünk Központi Vezetőségi ülése

Központi Vezetőségi ülését Szövetségünk május 18—19-én tartotta meg Bukaresiben. Részt vettek az ülésen Petru Bărnau, Simion Gârboveanu, Bruder Ferenc, Klein Ferenc, Cucu Gheorghe, Dumitrescu Ioan, Ștan Vasile, Pădurean Vasile, Borsai, Oszkár, Gogu Rădulescu központi vezetőségi tagok, Mustețiu Iosif, Bartalis Sándor, Rusu Simion, Serbu Grigorie szövetségi titkárok, Pálffy Tibor Szamostartományi titkár.

Az ülést Bărnau szaktárs délelőtt 9 órakor nyitotta meg az alábbi napirenddel: Jegyzőkönyv felolvasása és hitelesítése, titkári jelentés, pénztári jelentés, ellenőri jelentés, zárszámadás, vagyonmérleg és költségvetés jóváhagyása, a szakmai szervezetek képviselőinek jelentése, szövetségi otthon megteremtése és különféle.

Serbu szaktárs a múlt ülés jegyzőkönyvét olvasta fel, amelyet a vezetőség jóváhagyott és hitelesítéssel Klein és Gogu szaktársakat hatalmazta fel.

A titkárság jelentése

Rusu Simion szövetségi titkár az alábbi jelentést terjesztette elő a vezetőségnek:

Tisztelt szaktársak!

A legutóbb megtartott központi vezetőségi üléstől immár 6 hónap telt el. Ezen idő alatt a nemzetközi események légköre nehezedett ránk. A nyugati hatalmak közötti háboru arra indította a semleges államokat és így a mi országunkat is, hogy határaik védelmére minden intézkedést megtegyenek. A békebeli gazdálkodást a háborus gazdálkodás váltotta fel; a lakosság szükségleteit célzó termelést a hadsereg felszerelését célzó termelés váltotta fel. Ez a körülmény sokoldalú intézkedés megtételére indította a kormányt, valamint olyan törvények megalkotására, amelyek a hadseregfelszerelés érdekeit szolgálják. Az ország ócskavastartaléka csak a hadsereg szükségleteit szolgálják.

A folyamatban levő európai háboru által teremtett különleges helyzet súlyos mértékben befolyásolta a munkásság általános életszínvonalát. Az állam a lakosság pénzügyi forrásaihoz kellett folyamodjon, nemcsak a hadfelszerelési bonok jegyzése tekintetében, hanem a közvetett és közvetlen adók felemelése és új adónemek életbeléptetése terén is.

Az adók felemelése, a hadsereg szükségleteinek megfelelő termelés átalakítása, mely viszont a lakosság szükségleteit fedező termelés visszacsökkenését eredményezte, az elsőrendű élelmicikkek és áruk széleskörű kivitele; mindezek az életáltalános drágulásához vezettek.

Egy év leforgása alatt, vagyis 1939 január 1-től december 31-ig a fogyasztási cikkek, élelem és tüzelőanyag árai 23.3%-al emelkedtek, míg a ruházati és lábbeli cikkek 37.5% emelkedést mutatnak.

A folyó év első 3 hónapja alatt az élelmi cikkek és tüzelőanyag árai még 4.4%-al emel-

kedtek, a ruházat és lábbeli cikkek pedig még 10.3%-al drágultak.

Ezek szerint 1939 január 1-től 1940 április 1-ig az élelem és tüzelőanyag 27%-al, a ruházat és lábbeli 47.8%-al emelkedtek.

Ezeket az adatokat az állam központi statisztikai hivatala mutatja ki, ami azonban nem tükrözi vissza a valódi tényeket, mert az árucikkek nagy része a maximális áralapon vannak felvéve, melyek ellentmondanak a valóságnak.

A „Román Gazdasági Konjunktura” havi folyóirata sokkal katasztrófálisabb helyzetet mutat ki. E folyóirat adatai szerint az 1939 december havi 149.3 árindex 1940 januárban 153-ra, februárban 159.3-ra ugrott fel. A nagy-

munkaidő napi 2 óránál nem lehet több, a munkaidő szabályozásáról szóló törvényben meghatározott maximális munkaidőnél és hetenként egy pihenőnap feltétlenül kötelező.

Említésre méltó a törvénynek a tulórákra vonatkozó alábbi rendelkezései: „A tulórák fele rendes munkadíjjal, fele pedig különóradíjjal díjaztatnak.”

A Munkaügyi Minisztérium mellett működik egy paritásos alapon álló bizottság, amely esetről-esetre dönt a vállalatok ama kérései felett, hogy a munkaidőt emeljék.

Arról mindenestre a jövőt mond véleményt, hogy milyen mértékben nyert gyakorlati megvalósítást a két törvény: egyik a drágaság letöréséről, másik az ipari és mezőgazdasági termelés árának meghatározásáról, mert a mostani helyzetből következő, aggodalommal látnunk az élet megnevező drágulását, dacára a törvényekben meghatározott súlyos megtorló intézkedéseknek.

Az, ami minket leginkább érdekel, hogy a vasmunkásoknak olyan életstandardot biztosítsunk, amely arányos legyen az általános drágulással.

Az ország egész területén keletkezett bérmozgalmak bizonyítják, hogy az élet drágulása hatást váltott ki a munkástömegekre.

Bizonyos az, hogy az elért béremelések kisebb arányúak, mint az árak általános emelkedése. Ez azt jelenti, hogy a munkás 1939 évi életstandardja rosszabbodott, mert a felemelt munkabérből

nem vásárolhatók meg az árak ama minősége és mennyisége, amit a drágaság bekövetkezése előtt az akkori munkabérből vásárolni lehetett.

A minimális munkabérek kérdése

A minimális munkabérek meghatározásáról szóló törvény 1939 november 1-én jelent meg a „Monitorul Oficial”-ban.

A törvényalkotó abból az elgondolásból indult ki, hogy a munkásság anyagi helyzetében javulást hozzon. A törvény megjelenésétől a mai napig még igen rövid idő telt el ahoz, hogy e tekintetben végleges következtetéseket lehessen levonni.

Nyitva marad a kérdés: vajon mi vasmunkások huzhatunk-e hasznát a törvény rendelkezéseiből? Azon helyiségekben, ahol a vasmunkás szakmai szervezetek nem elég szilárdak, a minimális munkabérek meghatározása hozhat valamilyen munkabérváltozást. Ott pedig, ahol a munkások kollektív szerződés útján szabályozták a munkabéreküket és munkafeltételeiket, ilyen esetekben előnyösebb a kollektív szerződések megtartása.

Jelenleg az az elgondolás vezérel, hogy a petrolumtelepeken dolgozó vasmunkások, valamint a „Bucegi” tartomány vasipari vállalataiban dolgozó vasmunkások részére állapítsanak meg a minimális munkabérek.



Szövetségünk Központi Vezetőségének tagjai

arányu emelkedés az indexet kitevő árucikkek jelentős emelkedésének tudható be.

Az 1939 év februári árakhoz viszonyítva az élelmiszerárak 42%-al, a ruházati és lábbeli cikkek árai 70.4%-al drágultak, míg az általános éleldrágulást Bukarestben 31%-ban mutatja ki.

Ezek az adatok mindenestre közelebb állanak a valósághoz, mint a hivatalos statisztikában kimutatott adatok.

A kormány arra kényszerült, hogy szigorú intézkedéseket fogadjon a drágaság letörésére. Az elsőrendű élelmi cikkek szabályozását az 1939 november 18-án megjelent törvény rendeli el. 1940 március 4-én másik dekrétum törvény jelent meg, amely a termelés fokozását, az ipari és mezőgazdasági cikkek árának meghatározását mondja ki. Ez a törvény vonatkozik azokra a termelt árukra, amelyek nem képeznek elsőrendű életszükségletet. A törvény alapeszméje a termelés fokozása mellett az, hogy megállapítsa nemcsak az ipari és mezőgazdasági termelés árait, hanem azt is, hogy milyen összegű jövedelem engedhető meg egy vállalatnak.

E törvény rendelkezései alapján a Munkaügyi Minisztérium fel van hatalmazva arra, hogy az ipari és bányavállalatok munkaidejét felemelje, amikor a gazdasági szükségletek a termelés fokozását követelik meg. A felemelt

A kérdés aprólékos tanulmányozást igényel, különösen a jelenleg fizetett munkabérek szempontjából, amelyek vállalatonként és ugyyszólván emberről emberre váltakoznak.

Tervünk megvalósítása azonban nagyrészt a nemzetközi események miképp való kibontakozásától függ.

A társadalmi élet terén, tudjuk, hogy szervezkedésünk a szakmai szervezetekről szóló törvény alapján folyik. A kormány kiterjeszteni kívánja a szervezkedés eszméjét minden társadalmi kategóriára és ez a szervezkedési forma képezne alapját az ország jövő politikai, társadalmi és gazdasági életének.

Az új szakmai szervezetekről szóló törvényt már a törvényhozó testület elé terjesztették és a képviselői kamara tárgyalás alá vette. A parlament megnyitása után a törvénytervezet tárgyalása újból megkezdődik.

Két törvényt kell még megemlítenünk, amelyek többé kevésbé a munkásság általános érdekeibe kapcsolódnak. Az ipari szakoktatás megszervezéséről szóló törvény, valamint a szakmai oktatás általános megszervezését célzó törvény.

Ezek a törvények 1940 április 24-én jelentek meg a Monitorul Oficial 97-iki számában.

Az ipari szakoktatás megszervezése magába foglalja a tanonciskolákat, a szakiskolákat és a speciális technikai iskolákat.

A tanonciskolák szakmanként szerveződnek és hivatásuk lesz, hogy a tanoncoknak, az illető szakmában megfelelő elméleti oktatást nyújtsanak, míg a szakiskolák hivatása, hogy gyakorlati felkészültséget nyújtsanak és elméleti ismeretekkel lássák el azokat, akik a különböző szakmákban mint képzett szakmunkások és mesterek helyezkednek el, vagy valamilyen mesterséget űznek.

A technikai iskolákba a felsőbb iskolákat végzett tanulók iratkoznak.

Ez a törvény kiképzési tanfolyamok szervezését is előírja, amelyeket szakmunkások, mesterek és tanonciskolát végzett munkások látogathatják.

A törvényt az 1940/41 évi iskolaév őszén léptetik fokozatosan életbe.

A szakmai oktatás általános megszervezéséről szóló törvény célja az, hogy a mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi működés terén megfelelő kiképzést nyújtson.

Ez az oktatás az ipari, mezőgazdasági és kereskedelmi életszükséglet fejlődési arányában szerveződik meg.

Ezek után a titkári jelentés a bérmozgalmak ismertetésére tér át, számadatokkal bizonyítva a különböző vállalatokban elért béremeléseket.

Szövetségi aktivitás

A Szövetség titkársága igyekezett eleget tenni a szakmai szervezetek és csoportok változatos kéréseinek, amelyek sokoldalú közbenjárásokat igényeltek.

Az intervenciók közül megemlítenünk néhányat. A Ferdinandi és Nadrágyi üzemek részére történő ócskavas elosztása ügyében, mert az üzemek szünetelésének veszélye forgott kockán. A Hunedoara-i munkások jövedelem haszonrészesevé és a szövetséget élelmiszerrel való ellátása tekintetében. A clujai dohánygyári vasmunkások természetbeni kedvezménye ügyében. A P. C. A. constantai munkások munkabér és munkafeltételei ügyében. A brezoi helyi csoportnál történt üldözések ügyében, a koncentrált munkások családtagjainak anyagi támogatása és orvosi segély nyújtása ügyében. A nyugdíjak és más betegsegélyzői jogok folyósítása ügyében. Mindezek csak pár példát képeznek a titkárság sokoldalú tevékenységéből.

De ezek mellett naponta érkeznek kisebb jelentőséggel bíró intervencios kérések, amelyek a kérvényezők részéről fontossággal bírnak, tehát intézni kell őket.

A helyi csoportok száma jelentős módon megnövekedett, ezek rendbetartása és irányítása, hogy ne hibázzanak, ugyancsak a titkárság mindennapi tevékenységének tudhatók be.

A csoportok gyűlésein és ülésein való részvétel, a békéltető tárgyalásokon és döntőbírói üléseken való képviseltetés; ezen ügyek anyagának összeszedése képezik a szövetség titkárságának egyik működési területét.

Taglétszám szempontból a Szövetség a haladás útján van. Gondosan összeállított adataink alapján taglétszámunk 15.860 tag.

A Szövetség anyagi helyzetét, amint a pénztári jelentés, vagyonmérleg és zárszámadás mutatja, kielégítőnek tekinthetjük.

Ezt a helyzetet csak a legszélesebbkörű takarékoság elvének bevezetésével lehetett elérni. A mai idők bizonytalanságát tekintve, fel kell készülnünk azokra az időkre, amikor tagjaink tekintélyes száma rá lesznek utalva a munkanélküli segélyek felvételére.

A vasiparban a munkanélküliség jelentős módon csökkent. A hadseregfelszerelési megrendelések nagyrészt felszivták a vasas munkanélkülieket.

Ha egyes helyeken időlegesen észlelhető a munkanélküliség, ez inkább a nyersanyaghiánynak és az anyagbeszerzés nehézségeinek tudható be.

Támaszkodva a központi vezetőség legmesszebbmenő segítségére abban, hogy az ország vasmunkásait megszervezzük és az összetartás szelleme győzedelmeskedjék, reméljük, hogy a mai idők nehézségeit le fogjuk küzdeni; hogy azt, amit fáradságos munkával megszereztünk, meg is fogjuk tartani és mozgalmunk az idők által megengedett lehetőségek határain belül fejlődni is fog.

Pénztári jelentés

Bartalis szaktárs a pénztári jelentést, a múlt évi vagyonmérleget és a zárszámadást terjesztette elő a központi vezetőségnek, amelyeket lapunk más helyén közlünk.

Mustețiu szaktárs az ellenőrző bizottság nevében teszi meg jelentését és beszámol arról, hogy az ellenőrző bizottság megvizsgálva a pénztári helyzetet, azt a legnagyobb rendben találta.

A titkári jelentéshez megindult vita után, a központi vezetőség jóváhagyta a titkári, anyagi és ellenőrző bizottsági jelentéseket, kifejezve ama óhaját, hogy minden lehető el kell követni a vasmunkások életstandardja felemeléséért.

A szakmai szervezetek jelentése

Gârboveanu Simion, Pálffy Tibor, Dumitrescu Ioan, Pădurean Vasile, Cucu Gheorghe és Gogu Rădulescu szaktársak jelentést terjesztettek elő a szakmai szervezetek működéséről és helyzetéről. A jelentésekből azt a következtetést lehet levonni, hogy bár nehézségekkel kell megküzdenek, a szakmai szervezetek annak ellenére fejlődnek. A legközelebb kitűzött cél: a munkabérek felemelése. E tekintetben minden szakmai szervezet erőfeszítéseket tesz. Mindenütt munkakonfliktusok keletkeztek, melyekkel kapcsolatban munkabéremelést követelnek a munkások.

A Társadalom Biztosítás terén keserű panaszok hangzottak el az összes szakmai szervezetek képviselői részéről. Szaktársaink rámutattak a biztosítottak jogaival történő igazságtalanságokra, az orvosi segélynyújtás körül tapasztalt hiányokra és elégedetlenségekre.

A központi vezetőség utasítja a szövetség titkárságát, tegyen lépéseket a Társadalom Biztosító Központ közgyűlésének haladéktalan összehívására, mellyel kapcsolatban a társadalom biztosítás problémái megoldást nyerjenek.

A törvény határozott rendelkezései ellenére a Társadalom Biztosító Központ már évek óta elmulasztotta a közgyűlés összehívását.

A szervezkedési szabadság, a fővárost kivéve, többé-kevésbé érvényesül. A fővárosban néhány nagy üzem még mindig kiváltságos helyzetben érzi magát és mint ilyenek fenntartják — úgy mint a múltban — a szervezkedési szabadságot megfojtó rendszert.

A 6-ik napirendi pontnál Bârnau szaktárs, a Szövetség elnöke, javaslatot tesz arra, hogy a fővárosban létesítsünk egy szövetségi otthont.

Mivel ez a kérdés jelentős anyagi és pénzügyi forrásokat igényel, a központi vezetőség utasítja a titkárságot, hogy a következő ülésre dolgozzon ki egy tervezetet.

A „különböző kérdések” napirendi pontjánál a központi vezetőség jóváhagyja a „Bucegi” és „Mureș” tartományokban felállítandó titkárságok szubvencionálását. A szubvenciók összegét a Szövetség elnöksége határozza meg.

Gârboveanu szaktárs javasolja a vezetőségnek, hogy a Hunedoara nyugdíjasok tagjai lehessenek a temetkezési alpnak.

A szóbanforgó nyugdíjasok annak idején tagjai voltak a nemzeti szindikátusnak, de minden jogaikkal és kötelezettségeikkel átléptek a szakmai szervezetbe.

A multa vonatkozó különleges helyzetre való tekintettel a központi vezetőség jóváhagyja, hogy a hunedoara nyugdíjasok tagjai lehessenek Szövetségünk temetkezési alapjának.

Általános elvként a központi vezetőség leszögezi azt, hogy mindazon nyugdíjba vonuló tagok, akiknek nincs befizetve 7 év, azaz 364 hét, feljogosítatnak arra, hogy a nyugdíjaztatás idejétől kezdődően III. oszt. járulékkal kiegészítsék a hiányzó heteket. Azok, akik a 364 heti járulékot befizették, illetve kiegészítették, havi 10 lej temetkezési járulék befizetése árán megőrzik a temetkezési segélyre vonatkozó jogaikat.

Ugyancsak Gârboveanu szaktárs javaslatára elhatározza a központi vezetőség, hogy a titkárság tegyen lépéseket a munkásságot illető rádió előfizetési díj leszállítására és díjmentes rádiók beszerzésére a szakmai szervezeteknek.

A könyvtárakra vonatkozólag a központi titkárság utasítást kap, hogy a Munkaügyi Minisztériumtól könyveket és szubvenciókat eszközöljön ki.

Különböző ügyek elintézése után a vezetőség az évi költségvetést szavazta meg. — Bârnau elnök szaktárs felhívással fordul a központi vezetőségi tagokhoz, hogy szakmai szervezeteik keretében minél eredményesebb működést fejtsenek ki és ezzel a vezetőségi ülést bezárja.

Pályázat

„Bucegi” és „Mureș” tartományok szakmai szervezetei pályázatot hirdetnek titkári állás betöltésére București, illetve Sibiu székhellyel.

A pályázók az alábbi feltételeket kell teljesítsék:

1. Román állampolgárok és nemzetiségük legyenek.
2. Betöltsék a 30 év korhatárt, továbbá a vas és villamos ipar valamelyik ágazatában szakképzettséggel bírnak.
3. A szakmai szervezetben legalább 2 évi tagsággal rendelkezzenek.

A fizetési feltételek a kiválasztott személyekkel közösen állapíttatnak meg.

A pályázók az alábbi címre küldik be pályázataikat.

Uniunea Breslelor de Muncitori Metalurgisti și Electricieni București, Str. Cazarmii 11.

A pályázatok június 15-ig fenti címre benyújtandók.

Nyilatkozat

Alulírott Válya József mintaasztalos, ezuttal kijelentem, hogy mélyen megbántam az 1931 évi mintaasztalossztrájk ideje alatt tanúsított magatartásomat.

Kérem ujrafelvételemet a resifai helyi csoport munkástagjai közé és a jövőben mindig arra fogok törekedni, hogy munkás szakmai szervezetemnek méltó tagja legyek.

Remélem, hogy becsületes magaviseletemmel sikerülni fog, úgy munkatársaim, mint az egész szervezett munkásság bizalmát ismétellen elnyernem.

Resița, 1940 április 17.

Gedeon Lajos s. k.

Válya József s. k.

Imlin János s. k.

mint tanuk.

Köszönetnyilvánítás

Alulírott Langhardt János, lakatos, ezuton mondok köszönetet mindazon szaktársaimnak, akik engem három hónapos betegségem alatt támogattak.

Resița, 1940 március hó.

Langhardt János s. k.

A szakmai és ipari oktatás megszervezése

A szakmai oktatás általános megszervezését célzó törvény 1940. április 24-én jelent meg a Monitorul Oficial 97-ik számában. Ezzel a szakmai oktatás alsó és középső foka új alapokra helyeztetett.

A szakmai oktatás hivatása, — amint a törvény is meghatározza —, az, hogy a mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi léren megfelelő gyakorlati képzettséget nyújtson az arra pályázóknak.

Az alsó és középfokú szakmai oktatás magába foglalja: az összes kategóriájú tanonciskolákat, a szakiskolákat, kereskedelmi és mezőgazdasági iskolákat, leányszakiskolákat, gazdasági iskolákat és a különböző specialitási technikai iskolákat.

A szakiskolák az illető tartomány vagy az ország speciális szükségleteinek megfelelőleg különböző osztályokból tevődnek össze, megjelenésük tehát nem alapszik az egyformaságon. Működésük szoros kapcsolatot tart fenn a helyi vállalatok gyakorlati működésével.

Szakiskolákat felállíthatnak: az állam, az elismert egyházak, a közintézmények, a jogilag elismert szakmai szervezetek, a magánvállalatok és magánosok.

A szakmai oktatás megszervezéséről szóló törvény kimondja a szakmai oktatás Felsőbb tanácsának megalakulását, amely hivatva lesz az összes ezirányú iskolákat irányítani és ellenőrizni, hogy a szakmai oktatás a nemzetgazdaság érdekeihez igazodjék.

A Felsőbb tanács a Nemzetnevelésügyi miniszterium technikai szerve és véleményez minden olyan ügyet, amely a szakmai oktatásra vonatkozik. A Felsőbb tanácsban helyet foglal a szakmai szervezetek három képviselője is, akiket a Munkaügyi miniszterium ajánl.

A szakmai oktatás általános megszervezéséről szóló törvény 16. szakasza rendelkezéseinek megfelelően megjelent április 24-én a Monitorul Oficial 97-ik számában az ipari oktatás megszervezéséről szóló törvény is, amely a fiugyermekek ipari oktatását célozza.

A törvénynek az a rendeltetése, hogy a román ipar szükségleteinek kielégítésére és a szakmák gyakorlására megfelelő készűltséggel bíró személyzetet neveljen.

A fiugyermekek ipari oktatását szolgáló iskolák a következők: tanonciskolák, ipariskolák és speciális technikai iskolák. A tanonc- és ipariskolák rendeltetése, hogy a különféle ipari ágak számára szakképzett munkásokat és iparosokat neveljen, míg a speciális technikai iskolák rendeltetése, hogy a gazdasági élet különböző ágazataiban megfelelő technikai készűltséggel rendelkező segédmérnököket képezzen ki, akik a vállalatok felsőbb vezetőinek segítői lesznek.

A tanonciskolák szakmanként lesznek szervezve és hivatásuk, hogy a tanoncoknak az illető szakmában megfelelő elméleti oktatást nyújtsanak. Ezekbe az iskolákba csak azok a tanoncok iratkozhatnak be, akik legkevesebb 4 elemi osztállyal bírnak. A tanfolyamok határideje a tanulandó szakma sajátossága szerint állapítatik meg.

A tanonciskolát végzetek, akik a 17 éves életkort betöltötték és tanonciskolai bizonyítvánnyal rendelkeznek, az illető szakmai ágazatban szakmunkás-munkakönyvet kapnak, amely feljogosítja őket a szakma üzésére gyárakban és műhelyekben.

A tanoncok elméleti oktatása a tanonciskolákban, a gyakorlati oktatás pedig e célra kijelölt üzemekben és műhelyekben történik.

Azok a vállalatok, amelyek 500-nál nagyobb létszámú munkást foglalkoztatnak, kötelesek tanonciskolát felállítani, ha a tanoncok semilyen más tanonciskolába nem járnak. Azok a vállalatok, amelyek szakmunkáslétszámuk arányának megfelelően nem alkalmaznak kellő számú tanoncot a tanonciskolák szabályzatának előírása szerint, nem vehetnek részt az állami versenytárgyalásokon és nem kaphatnak állami megrendeléseket.

A szakiskolák hivatása: gyakorlati és elméleti oktatás nyújtása szakmunkások és iparosok kiképzése végett. Ezekben az iskolákban a hallgatók az iskola műhelyeiben dolgoznak,

kivéve azt az időt, amelyet a törvény rendelkezései szerint gyakorlat megszerzése végett a gyárakban és műhelyekben kell eltölteni. A szakiskolákba való felvétel vizsgáztatással történik, a hallgatók fizikumának és hajlandóságainak figyelembevételével.

A szakiskolák különböző osztályaiban 4 és 7 elemi végzett hallgatók vétetnek fel, valamint olyanok, akik 3 vagy 4 középiskolával bírnak.

A tanfolyamok két ciklusra osztatnak: az első ciklus 3 éves, a második pedig 3—4 év között váltakozik, a szakképzettség természete szerint.

Az első ciklus, amely az alsófokú tanfolyamot képezi, abból áll, hogy a hallgatók könnyebb természetű mesterséget tanulnak, avagy egy sorozat rokonszakma általános ismereteit sajátítja el, amelyek közül egyikben szakképzettséget nyer. Ez a szakképzettség azonban nem lesz túl nagyfokú. Az alsófokú tanfolyamot végző hallgatók, az ipartörvény alapján (legea meseriilor) munkakönyvet kapnak.

A felsőbbfokú tanfolyamot végzett hallgatók egy évi műhelygyakorlat után mesterkönyvet kapnak.

A speciális technikai iskolák egy vagy több ágazatu specialitás elsajátítása végett alakulnak és működnek. A technikai iskolákba a liceumot végzett tanulók iratkozhatnak be. Felvehetők azonban a 6 liceumi osztályt végzett tanulók is, valamint a felsőbb tanfolyamot végzett iparszakiskolák növendékei, akik 2 évi gyakorlattal és mesterkönyvvel rendelkeznek, továbbá a tanonciskolát végzett azon növendékek, akik továbbképzői tanfolyamot végeztek.

A technikai iskolákba való felvétel kiválasztási vizsgázás alapján történik. Ezen iskolákban a tanulási időtartam 3 és fél év, beleértve a gyakorlat elsajátítására szánt időt is. Az elméleti és gyakorlati vizsga letétele után a technikai iskolát végzett tanulók segédmérnöki diplomát kapnak, amely feltünteti a tanult specialitást.

A technikai iskolák diplomás segédmérnökei tagjai lehetnek azon technikai testületnek, amelyben specializálódtak.

Az ipari oktatás megszervezéséről szóló törvény előírja még, hogy minden ipari szakiskola mellett, magánüzemek vagy közüzemek mellett, valamint egyéni kezdeményezésből, kiképzési szaktanfolyamok alakulhatnak bizonyos specialitás ágazataiban. Ezen szaktanfolyamok célja a gyakorlati ismeretek kiegészítése. E tanfolyamokat hallgathatják a tanult szakmunkások, mesterek és tanonciskolát végzett egyének. Azok, akik e tanfolyamok kötelezettségeinek eleget tettek, igazolványt kapnak az illető specialitásban elvégzett tanfolyamról.

Az ipari szakiskolát végzeteknek a törvény bizonyos kedvezményeket nyújt és pedig: a felső ipariskolát végzeteknek ha saját műhelyt nyitnak, élvezik az adómentességet. A szövetkezetekbe tömörült, ipariskolát végzett egyének versenytárgyalásokon előnyben részesülnek akkor is, ha ajánlataik másokkal szemben 10%-al drágább. A letétbe helyezendő garancia a megrendelés értékének csak 2%-a lesz. Az ipariskolát végzetek előnyben részesülnek a csődbement vállalatok átvételénél és hitelt kapnak a Nemzeti Banktól. A tanonc- és ipariskolát végzett növendékek a sorozási törvény 72. cikkében foglalt rendelkezések előnyeit élvezik, míg a technikai iskolák növendékei e törvény 71-ik cikkének előnyeiben részesülnek.

A fentebb ismertetett törvény fokozatosan lép életbe és pedig az 1940—41. évi őszi iskolaévvél kezdődőleg. A jelenlegi ipari gimnáziumok és liceumok iparszakiskolákká alakulnak át. A jelenlegi vezető- és segédmérnöki iskolák technikai iskolákká alakulnak át.

Az természetes, hogy a törvény eredményeit csak a későbbi évek mutatják meg, amikor a törvény gyakorlati alkalmazása már bizonyos multra tekinthet vissza. Reméljük, hogyha az illetékes körök valóban szigorral, de egyben megértéssel fogják a törvényt alkalmazni, a várt eredmények nem maradhatnak el; vagyis a romániai munkások és kisiparosok magasabb életszínvonalát kell eredményezze.

Versenytűtás a vasipari nyersanyagokért

Az ország vasipari vállalatainak vezetői felelősségük tudatában elsősorban nemzetvédelmi, de nemzetgazdasági szempontból is, valamint üzemeik folytonosságának biztosítása érdekében a legnagyobb erőfeszítéseket teszik, hogy nyersanyag- és félgyártmányhiányukat a külföldről fedezzék. Sajnos, a kilátások nem a legkecsesetebbek. Valamennyi exportállamban, legyen az hadviselő vagy semleges, a legkülönbözőbb okokat sorakoztatják fel, hogy miért nem teljesítik a régi megrendeléseket, illetve miért nem fogadnak el újabb megrendeléseket. Akadnak olyan elsőrangú vállalatok, amelyek a régi kötéseket azért nem teljesítik, mert közben az árak nagymértékben emelkedtek, viszont vannak olyanok is, amelyek joggal hivatkoznak arra, hogy fizetési kötelezettségeinknek mi nem tettünk idejében eleget, elismerve egyidejűleg azt is, hogy ennek legtöbbszőr devizatranszfer okai lehettek. A legnagyobb baj azonban az, hogy Belgium és Luxemburg a legfőbb vasexportőr államok nyersanyag- és félgyártmánytermelésüket tulnyomórésztben a hadviselő államoknak kötötték le és csak ezeknek hozzájárulásával, illetve előzetes beleegyezésével juttathatnak a semleges külföldi országoknak kisebb félkészgyártmánytéléteket. Eltekintve ettől, ezekben az országokban, főleg Belgiumban a munkáshiány egyre érezhetőbb és a németországi kocszszállítványok sem állanak az eddigi mértékben rendelkezésre, úgyhogy a termelés csökkent.

A hadviselő államok közül, amelyek pedig a háboru előtt szintén nagy tételekben exportáltak vasipari nyersanyagokat és félkészgyártmányokat a román vasipar számára, Anglia — bár ebben az évben angol szakkorok szerint 15—16 millió tonnára emeli vastermelését — csak vasipari készgyártmányokat hajlandó export céljaira engedélyezni, hogy így minél több nemesdevizához jusson. Franciaországban, ahol ezébben tízmillió tonnás rekordvastermelésre számítanak, a vasipari nyersanyagok és félkészgyártmányok maximális tartalékolására fordítanak minden gondot, hogy a háboru minden eshetőségére felkészüljenek.

Németország, amely Ausztria, a Protoktorátus és Lengyelország vasipari nyersanyag- és félkészgyártmányainak birtokában, valamint 300 millió tonnás széntermelése mellett megfelelő nyersanyag-, illetve félkészgyártmányexportot tudna lebonyolítani, ma már szintén azt a gazdaságpolitikát folytatja, hogy mindenekelőtt az értékesebb, feldolgozott árut igyekszik exportálni, hogy minél több devizához juthasson.

Németországban ma már nem munkáskérdés, hanem devizaszerzés kérdése az export. Természetesen így is csak a nélkülözhető anyagokból készült készárakat engedni ki exportra.

Az európai országokból tehát csak nagy nehézségek árán és így is csak kisebb tételek beszerzését lehet remélni, annál nagyobb kilátások lehetnek az amerikai vasipari nyersanyagok és félkészgyártmányok beszerzésére. tekintve, hogy az amerikai vasipar termelési kapacitását alig egy év alatt 50 százalékról 90 százalékra emelte. Az amerikai szállítványok zavartalan lebonyolítása azonban attól függ, hogy a tengeri blokádon keresztül hogyan sikerül a szállítványokat rendeltetési helyükre juttatni. Amerikából így is főleg nyersanyagok importja fizetődne ki, mert a félkészgyártmányok aránytalanul drágábbak.

Bármilyen nehézségek is forognak fenn, a romániai vasipari vállalatok nyersanyag- és félkészgyártmányellátása céltudatos gazdaságpolitika mellett már csak azért sem akadáhat fenn, mert országunkból ma is aranyértékű nyersanyagokat és élelmiszereket visznek ki a világ minden részébe, amelyért cserébe nemzetvédelmi és nemzetgazdasági szempontból elsőrendű fontosságú nyersanyagokat kell kapnunk.

Bérmozgalom Nagybányán

A Nagybányai Városi Villamosüzem munkásai bérmozgalmat indítottak helyzetük megjavítása érdekében. Minthogy a felek nem tudtak maguk között megegyezésre jutni, az ügy döntőbíróság elé került. A hozott döntés a következőképpen szól:

Azok a munkások akiknek fizetésük óránként 9—12 lei, 3 lei órabéremelésben részesülnek, a 12—15 leies órabér után 2 lei emelést, 15 leitől feljebb 1 lei 75 bani emelést állapítottak meg.

A havifizetésesek 3000—4000 leig 12.5%, 4000—5000 leig 11%, 5000—6000-ig 7.5%, 6000 leitől feljebb 5 százalék fizetésemelést kapnak.

A munkásokat a döntőbíróság előtt Manț István és Drete Péter képviselték.

Nem mulaszthatjuk el megjegyezni, hogy az üzem igazgatósága, minden a maga részére kedvező alkalmat kihasználta, hogy akadályokat gördítsen a munkások azon törekvése elé, hogy jobb és emberségesebb életmódhoz juthassanak.

A szervezkedésben rejlő erő azonban mégis meghozta a maga gyümölcsét, ami követendő példaként kell szolgáljon Nagybánya más üzemek munkásainak is.

Bérmozgalmak

Az I. R. D. P. petroléum finomító vállalat és munkásai között keletkezett munkakonfliktus tárgyalásai május 16-án folytatók tovább a ploesti munkaügyi felügyelőségen. Ez alkalommal megegyezésre jutottak a felek és 6 hónapra terjedő kollektív szerződést kötöttek. A munkabérek 10—15 és 20%-kal emelkedtek.

Megjegyezni kívánjuk, hogy a moreni vasmunkások a helyi csoporton keresztül érték el ezt az eredményt és meg vagyunk győződve, hogy a szakmai szervezetbe való tömörülés újabb eredményeket is fog hozni.

Tárgoviste

Május 6-án kezdődtek a tárgyalások a „Prahova” petroléumfinomító társaság és annak vasmunkásai között a tárgovistei munkaügyi felügyelőségen. A munkások a munkabérek emelését kérték, de a kérést az igazgatóság megtagadta. A munkakonfliktust döntőbíróshoz utalták át. A döntőbíróshoz tárgyalásai június 6-án kezdődtek.

Hunedoara

A Hunedoara vasipari üzemek igazgatósága és annak munkásai között május 17-én kollektív szerződés jött létre. A kollektív szerződést döntőbíróshoz határozat mellőzésével kötötték meg az érdekelt felek.

A munkások 10—18% béremelést értek el; egyik munkáskategória pedig, amely a bérek tekintetében alacsony nivón maradt, 30—40% béremelésben részesült.

A fenti béremelésen kívül a munkások 3% termelési prémiumot kapnak, amelyet az 1939 évi munkabérek után kalkulálnak.

Uioara

A Solvay üzemek munkásai a közelmúltban kötött kollektív szerződés alapján 6% béremelésben részesültek. A piaci árak revíziója alapján még 9% béremelést folyósítottak újabban, a helyi csoport vezetőjének közbejárására adtak még 3% béremelést.

Június 7-én a piaci árak újból megvizsgálatnak és a tapasztalt drágasági %-ék arányában fognak a bérek emelkedni.

Gyűlések

Anina

Az aninai helyi vasacsoporthoz április hó 14-én tartotta évi közgyűlését.

A közgyűlésen a timistartományi breasla részéről Todor Constantin, Lindner Károly és Gemmel szaktársak vettek részt.

A gyűlést Craiovan elnök szaktárs nyitotta meg. A jelentéseket Argint csoporttitkár terjesztette elő, amelyeket a közgyűlés egyhangulag tudomásul vett.

A korelnöki tisztség betöltésére a közgyűlés Lindner szaktársat választotta meg. A jelölőbizottság javaslatára a következő szaktársak kaptak helyet az új vezetőségben:

Elnök: Craiovan Constantin; alelnök: Parteli Ferenc; titkár: Argint Ioan; pénztáros: Sznovák József; másodpénztáros: Baschitka Ludovic; könyvtáros: Tiba Alexandru; választmányi tagok: Craiovan Mihai, Rînszovszky Károly, Hnoblak Ferenc; ellenőrök: Pipal Ferenc, Schön Károly, Hackenberger Anton; póttagok: Belovan Milan, Lang Vilmos, Lichtenauer Ödön.

A közgyűlésen Lindner és Todor szaktársak mint a breasla kiküldöttei szólaltak fel, üdvözlötték a közgyűlést és kitartásra hívták fel a jelenlevőket.

Câmpina

A câmpinai helyicsoporthoz április 10-én tartotta rendes évi közgyűlését, a tagok nagyszámu részvétele mellett.

Az előterjesztett jelentéseket a közgyűlés tagjai egyhangulag tudomásul vették, miután a következő szaktársakat választották meg az új vezetőségbe: Elnök: Gh. Radulescu; alelnök: Dumitrescu Olaru; titkár: Anton Ionescu; pénztáros: Ion Bocanu; vezetőségi tagok: Ion Banu, Stelian Burlacu, Ion Răducu, Alexandru Chițu, Ilie Georgescu; ellenőrök: Gh. Brutaru, Petre Bocanu, Voicu Ion.

Arad

Az aradi helyicsoporthoz április hó 21-én tartotta évi közgyűlését saját otthona nagytermében.

A gyűlést Zopota elnök nyitotta meg. A napirendi pontok ismertetése után az évközben elhalt tagokról kegyeletes szavakban emlékeztek meg.

Az elnök szaktárs terjedelmes beszámolót tart a vezetőség tevékenységéről. Bár több oldalról mostoha elbánásban részesült a helyicsoporthoz, mégis eredményről számolhat be a vezetőség. Különösen kulturális téren igyekeztek a tagok igényeit kielégíteni. De a munkásság gazdasági helyzetének javítása érdekében kifejtett tevékenység is eredményeket hozott s ha a munkásság erőteljesebb mértékben támogatta volna a szervezetet, az eredmények minden bizonnyal kielégítőbbek lettek volna, mint amilyenekről a jelentés szól. Szociális téren szintén sok közbenjárás történt a tagok érdekében, úgy a társadalombiztosító intézménynél, mint a munkakamáránál, amely közbenjárások hatásos támogatást nyertek a Breasla és a Szövetség titkárságai részéről.

A jelentéshez hozzászóltak Ionescu és Drig szaktársak.

Gömöri szaktárs a helyicsoporthoz pénzügyi helyzetéről számolt be. Palásty szaktárs az ellenőrző-bizottság és setrás szaktárs a könyvtári jelentést tette meg.

Szilágyi szaktárs felszólalása után a közgyűlés a jelenléteket egyhangulag tudomásul vette, majd a jövő évi Pölségvetést szavazta meg.

A Romániai Vas- és Villamossági Munkások Szakmai Szervezetei Szövetségének

Zárszámadása

az 1939. évről.

BEVÉTEL			KIADÁS		
1. Maradvány 1938. évről		198.300,90	1. Kiadások:		3.586.679,-
2. Rendes bevételek:		5.457.721,-	a) Munkanélküli segély	280.846,-	
a) Beiratási díjak és tagkönyvekből	138.170,-		b) Betegsegély	309.057,-	
b) Tagsági díjakból	5.319.551,-		c) Utazási segély	13.974,-	
3. Szubvenció a Munkaügyi Miniszteriumtól		74.351,-	d) Rendkívüli segély	56.820,-	
4. Rendkívüli bevételek:		41.476,-	e) Temetkezési segély	340.830,-	
a) Kolozsvári Otthontól	36.630,-		f) Sztrájksegély	8.495,-	
b) Kamatokból	4.846,-		g) Jogvédelem	57.228,-	
			h) 6 bani, járulékok után	24.942,-	
			i) Csoportok és céhek %-a	2.194.722,-	
			j) Szubvenció a csoportoknak	112.310,-	
			k) Előlegek a	34.939,-	
			l) Szaklap	146.946,-	
			m) Könyvtári beszerzések	5.570,-	
			2. Adminisztrációs költségek:		685.846,50
			a) Nyomtatványok, posta és irodaszerek	175.840,50	
			b) Fűtés, világítás és takarítás	30.769,-	
			c) Fizetések	297.370,-	
			d) Lakbér	75.000,-	
			e) Társadalombizt. járulék	23.310,-	
			f) Adók	5.807,-	
			g) Alkalmazottak nyugdíjalapjára	77.750,-	
			3. Propaganda és szervezési költségek:		660.406,-
			a) Kiküldetések a Szövetségéknél	359.317,-	
			b) Kiküldetések a kerületekben	95.448,-	
			c) Szervezési költségek a Szövetségéknél	194.988,-	
			d) Szervezési költségek a csoportoknál	10.653,-	
			4. Leltár:		4.041,-
			5. Betét a C. E. C.-számlára	450.367,-	
			" a resitai „Munca” szövetkezethél	130.000,-	580.367,-
			6. „Casa Construcțiilor”-nak történő lesztés		29.313,-
			7. Különfélék		21.435,-
			8. Készpénz 1939 december 31-én		203.761,40
Összesen		5.771.848,90	Összesen		5.771.848,90

Egybevetés:

Bevételek 5.771.848,90

Kiadások 5.568.087,50

Maradvány 203.761,40

Jelen zárszámadást jóváhagyta az 1940 május 20-án tartott igazgatótanácsülés.

Bárnau Péter s. k.
elnök.

Rusu Simion s. k.
titkár.

Bartalis Sándor s. k.
pénztárnok.

Jelen zárszámadást felülvizsgáltuk és azt a könyvekkel és igazolóiratokkal egyezőnek találtuk.

Mustețiu Iosif s. k. Stanciu Iosif s. k. I. Gheorghe s. k. könyvszakértő
felügyelőbizottsági tagok.

A Romániai Vas- és Villamossági Munkások Szakmai Szervezetei Szövetségének

Vagyonmérlege

1939 december 31-én.

VAGYON			TEHER		
1. Készpénzállomány	203.761,40		1. Hitelezők		189.076,96
2. Folyószámlabetét a C. E. C.-nél	865.550,-		2. Vagyon 1938 évről	2.462.530,99	
3. Betét a resitai „Munca” szövetkezethél	130.000,-	1.199.311,40	3. Vagyongyarapodás 1939 évben	555.773,66	3.018.304,65
4. Leltári és könyvtári vagyon		105.000,-			
5. Adóssok		309.898,99			
6. Ingatlanok (Otthonok)		1.593.171,22			
Összesen		3.207.381,61	Összesen		3.207.381,61

Bárnau Péter s. k.
elnök.

Rusu Simion s. k.
titkár.

Bartalis Sándor s. k.
pénztárnok.

Benedek Gábor s. k.
könyvelő.

Jelen mérleget felülvizsgáltuk és azt a könyvekkel mindenben egyezőnek találtuk.

Mustețiu Iosif s. k. Stanciu Iosif s. k. I. Gheorghe s. k., könyvszakértő
felügyelőbizottsági tagok.

A közgyűlés korelnöknek Gârbovean szaktársat választotta meg egyhangulag.

Gârbovean szaktárs kimerítő és minden irányba kiterjedő előadást tart a szakmai szervezet céljáról és hivatásáról.

A jelölőbizottság javaslatára az új vezetőségbe a következő tagokat választották meg: Ionescu Costache, Zopota Ioan, Vékus Lajos, Lup Gheorghe, Gömöri Ferenc, Nagy József és Palásty József, póttagok lettek: Dávid M., Caș Péter és Petrás János; ellenőrző-bizottsági tagok: Mózes Dezső, Károlyi István és Vadász Imre, ellenőrző-bizottsági póttagok: Ancaș Péter és Pop M.

Gârbovean szaktárs hódoló szavak kíséretében emlékezik meg II. Károly király öfelségének az ország érdekében kifejtett nagyszerű intézkedéseiről, továbbá Ralea munkaügyi miniszter ur fáradhatatlan tevékenységéről. A közgyűlés hatalmas éljenzéssel és tapsviharral fogadta az elhangzott szavakat, egyben hódoló táviratok küldését határozza el.

A közgyűlés utáni első vezetőségi ülésen a vezetőség a következőképpen alakult meg: Elnök: Zopota Ioan, alelnök: Vékus Lajos, titkár: Ionescu Costache, pénztáros: Gömöri Gerenc, másodpénztáros: Nagy József.